

Упровадження проєкту “Безпечна і дружня до дитини школа” у закладах освіти Харківської області

**Гребенюк Наталія Олександрівна -
методист Центру практичної
психології, соціальної роботи та
здорового способу життя**

Реалізація проєкту в Харківській області

Беруть участь 37 закладів освіти Харківської області.
Створені команди в кожному закладі.

На даний час члени команд пройшли навчання за онлай-курсом на порталі превентивної освіти.

Взяли участь в організаціо-методичному вебінарі за темою «Організація діяльності закладів освіти в межах Всеукраїнського проєкту "Безпечна та дружня до дитини школа"».

Пройшли навчання на спецкурсі КВНЗ «ХАНО» «Система роботи безпечної і дружньої до дитини школи»

Провели Експрес-оцінювання свого закладу освіти.

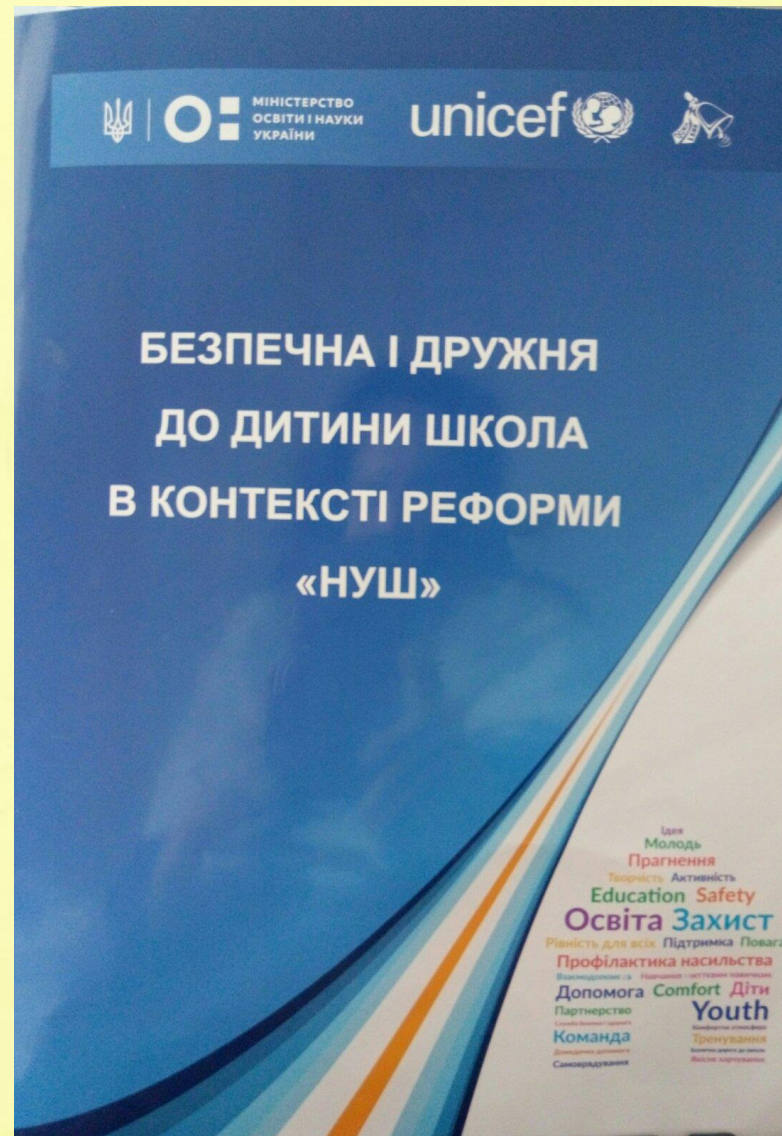
Написали плани реалізації змін.

Взяли участь у підсумковому вебінарі за темою «Обмін досвідом щодо розроблених шляхів впровадження пріоритетних напрямів планування змін» (в рамках проєкту «Безпечна і дружня до дитини школа»)

Наразі працюють над реалізацією свого плану.

Що таке безпечна і дружня до дитини школа?

Це місце, у якому діти і дорослі почуваються захищеними і комфортно, яке дарує дітям особливий час і відчуття єдності, надає «точку опори» і можливість проявити себе, вселяє надію і породжує впевненість у майбутнє.

Безпечна і дружня до дитини школа

- Забезпечена хорошими санітарними умовами
- Надає рівні можливості для всіх
- Забезпечує якісну освіту
- Захищає і піклується
- Залучає учнів, сім'ї та місцеві громади

Цілі безпечної і дружньої до дитини школи

- Подарувати учням особливий час і місце в школі
- Допомогти дітям відчувати єднання з групою
- Дати дітям точку опори
- Навчити дітей приймати рішення і діяти з позицій здорового глузду
- Навчити дітей протистояти соціальному тиску
- Навчити дітей долати стреси
- Показати дітям, як можна жити у світі без насилля
- Вселити у дітей надію

НОРМАТИВНЕ ПІДґРУНТЯ БДДШ

- **Закон України «Про повну загальну середню освіту» , ст. 21**
«Заклад освіти створює безпечне освітнє середовище з метою забезпечення належних і безпечних умов навчання, виховання, розвитку учнів, а також формує у них гігієнічні навички та засади здорового способу життя»
- **Програма дій Уряду до 2025 року передбачає**
«...створення у КОЖНІЙ школі сприятливого освітнього середовища, компетентнісного навчання учнів, підвищення кваліфікації педагогів»
- **Указ Президента України №195/2020**
«...затверджує Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»

ЧОМУ ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ ВСІХ НАС?

1. Спрямована на реалізацію права дітей навчатися у безпечній і дружній школі — місці, у якому діти і дорослі почуваються безпечно і комфортно, яке дарує дітям відчуття єдності, дає можливість проявити себе, вселяє надію і породжує впевненість у майбутньому.

2. Забезпечує на рівні закладу освіти інтеграцію ключових компонент НУШ: компетентнісного навчання учнів, підвищення кваліфікації вчителів, сприятливого освітнього середовища, ефективного самоврядування.

ЧОМУ ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ ВСІХ НАС?

3. Враховує важливі чинники організації шкільного життя, містить систему показників і зручні інструменти для планування, моніторингу та оцінки заходів, спрямованих на підвищення рівня безпеки, комфорту, якості навчання і самоврядування закладу освіти.
4. Надає можливість усім зацікавленим сторонам визначити рівень безпеки, психосоціального комфорту, ефективності навчання і самоврядування закладу за сукупністю релевантних показників.
5. Забезпечує формування комплексного плану вдосконалення закладу освіти на основі системного аналізу його сильних і слабких сторін.

ЧОМУ ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ ВСІХ НАС?

6. Пропонує просту схему, інструменти і ресурси для організації процесу вдосконалення закладу освіти.

7. Розроблені матеріали щодо компетентнісного навчання учнів, їхньої участі у житті школи, а також підготовки вчителів надають закладу освіти можливість наповнити рамку БДДШ ресурсами з доведеною ефективністю.

8. Спрямована на реалізацію програми Кабінету Міністрів України, що передбачає створення у кожній школі до 2025 року сприятливого освітнього середовища, компетентне навчання учнів, постійне підвищення кваліфікації педагогів.

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ БДДШ

Головна ідея БДДШ полягає в тому, щоб визначити систему показників, за якими можна виміряти рівень безпеки і комфорту закладу освіти. Це відбувається шляхом оцінювання рівня наближеності конкретного закладу до «еталонної школи» за визначеною системою показників.

Стандарти:

- Захисне та сприятливе середовище.
- Комфортне психосоціальне середовище.
- Навчання дітей і дорослих на засадах життєвих навичок.
- Ефективне управління закладом освіти.

Критерії: 28 показників, які дають змогу встановити відповідність закладу освіти стандартам.

Індикатори: 159 показників, які визначають умовну «еталонну школу».

Процес самовдосконалення закладу освіти відбувається у чотири циклічні етапи

1. Експрес-оцінювання закладу освіти основними учасниками освітнього процесу на відповідність еталонній моделі.
2. Комплексний аналіз і планування змін в освітньому закладі.
3. Забезпечення освітнього закладу ресурсами для навчання, моніторингу.
4. Упровадження моніторингу та оцінка заходів щодо вдосконалення закладу освіти.

ОНЛАЙН-СИСТЕМА «ЕКСПРЕС-ОЦІНЮВАННЯ»

Дуже зручний інструмент для отримання системного уявлення про рівень безпеки, комфорту і привабливості закладу освіти з точки зору всіх зацікавлених сторін.

Процес опитування

Для експрес-оцінювання рівня безпеки і комфорту конкретного закладу освіти проводиться онлайн-опитування, в якому беруть участь:

- Керівництво закладу освіти: директор/директорка, заступники.
- Вчителі (вихователі): вчителі початкових класів, вчителі-предметники, класні керівники, вихователі ДНЗ.

Продовження...

- Учнівська молодь: учні/учениці (8-го класу і старше).
- Психологи і соціальні педагоги закладу освіти.
- Допоміжний персонал: працівники їдалень, медперсонал, охоронці, електрики, сантехніки, прибиральники та інші.
- Батьки учнів (вихованців).
- Органи управління освітою: члени наглядової ради освітнього закладу, представники районного або територіального органу управління освітою, зовнішні експерти та інші.

Результати опитувань

За результатами онлайн-опитування система створює різні профілі закладу освіти за відповідною системою показників БДДШ. Це дає можливість отримати цілісне уявлення про сильні і слабкі сторони освітнього закладу з точки зору всіх зацікавлених сторін.

Рівень безпеки і благополуччя закладу освіти вимірюється у балах від 0 до 100. Що вище бал, то ближче відповідний показник до еталонного. Експрес-оцінювання здійснюється відповідно до концепції БДДШ на трьох рівнях:

- Узагальнений показник безпеки і комфортності закладу.
- Показники безпеки і комфортності закладу на рівні стандартів.
- Показники безпеки і комфортності закладу на рівні критеріїв.

Результати опитувань

Результати експрес-оцінювання в жодному разі не використовують для перевірки або покарання закладу освіти. Низькі бали не свідчать про «низьку ефективність» шкіл, а лише вказують на сфери, які потребують більш детального аналізу і покращення.

Ресурси (додаткові)

- На порталі превентивної освіти:

Всі онлайн-курси, комплекти навчально-методичних матеріалів, адвокаційні матеріали.

- Заходи КВНЗ “Харківська академія неперервної освіти”:

- Спецкурси: “Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти”,

- “Психологічний булінг: протистояння тиску та маніпуляціям”, “Базові навички медіатора.

- Особливості впровадження медіаційних практик в освітній процес”, “Розвиток психосоціальної стійкості до стресу”.

- Консультування з керівником проєкту.

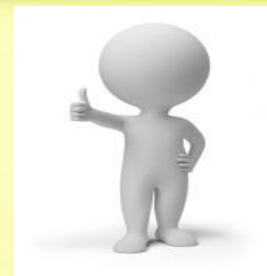
Результати-наслідки

(на основі реалізації пілотного проєкту в Донецькій та Луганській областях)

На рівні дітей

- Збільшилася громадська активність дітей, їхня зацікавленість у житті школи, діти беруть участь в онлайн-опитуваннях щодо безпеки і дружності школи.
- Практикується дружнє ставлення дітей одне до одного в класних колективах. Посилено практику ненасильницької комунікації серед учнів.
- Сформовано розуміння учнів щодо небезпечності боєприпасів для здоров'я та життя.
- Сформовано бачення позитивних змін у школі в учасників освітнього процесу, зокрема учнів.
- У шкільному середовищі практикується підхід «рівний-рівному».
- Застосовуються навички лідерства та миротворення.

Продовження...

- Діти відчули, що їхня думка важлива для дорослих і що їхні пропозиції не лишаються на папері, а втілюються в життя.
- Діти навчились домовлятись.
- Практикуються партисипативні заходи роботи з включення дітей дошкільного віку.
- Підвищено толерантну свідомість вихованців/учнів через практики роботи інклюзивних груп/ класів.
- Підвищено екологічну свідомість через практику вторинної переробки сировини.
- Покращились відносини між учнями та вчителями.
- Покращились взаємини між учнями та батьками.

Продовження...

На рівні педагогів

- Педагоги школи доопрацювали плани виховної роботи та включили до них форми роботи з учнями у напрямках інклюзії, протидії булінгу, освіти на основі життєвих навичок, програми «Я досліджую світ» тощо.
- Педагоги беруть участь у плануванні розвитку навчального закладу через участь в експрес-опитуваннях та залучення до шкільної команди змін БДДШ.
- Сформовано навички проєктної діяльності завдяки участі у міжнародних проєктах.
- Практикується толерантне ставлення до всіх учнів.
- Збільшилось використання інтерактивних технологій, поживавився обмін професійним досвідом.

Продовження...

- Сформувались довірливі відносини у колективі на рівнях «педагог-педагог», «учень-педагог», «педагог-батьки».
- Застосовуються уміння розв'язувати конфліктні ситуації мирним шляхом.
- Набуті протягом навчання знання та навички сприяють створенню та підтриманню безпечних умов, нейтралізації ризиків і загроз, які можуть виникнути під час освітнього процесу.
- Серед педагогів спостерігалась зміна підходів до процесу навчання — максимальне використання предметів інваріантної та варіативної складової для виховання в учнів більш толерантного ставлення до себе, оточення, світу загалом, бажання навчатися незалежно від віку, здатність змінюватися разом із потребами та викликами часу.

Продовження...

На рівні батьків

- Батьки стали більш зацікавленими у створенні комфортних умов для навчання дітей. Вони намагаються використовувати прийоми ефективного спілкування з власною дитиною, позитивні методи виховання без фізичних покарань та психологічного тиску на дитину. Формуються партнерські стосунки на рівнях «батьки-учень», «батьки-вчитель».

Продовження...

На рівні закладу освіти

- Стандарти БДДШ стали основою та пріоритетом для планування розвитку освітніх закладів.
- Практикуються різні механізми залучення учасників освітнього процесу через різноманітні форми (онлайн-опитування, участь у робочих групах, скриньки довіри, діяльність шкільних громадських організацій тощо).
- Впровадження нових технологій сприяє створенню та підтримці безпечних умов дружнього простору, який відчують всі учасники освітнього процесу.

**За додатковою інформацією ви
можете звернутися за адресою
grebenyuk81@ukr.net**

**Здоров'я, наснаги і всього
найкращого!**

